

Hva betyr grenseregionalt/ interregionalt samarbeid for lokal kulturutvikling?

I Agder- og Østfold-regionen har det de siste årene vært et økt fokus på kulturnæringen. Dette har for Agders del vært understøttet av bl.a pågående prosjekter gjennom VRI-Kultur (virkemidler for regional FoU og innovasjon), BIP Festivaler (Brukerstyrte innovasjons prosjekter) og InterReg IV A Framtidskyster.

I Østfold har fokuset vært på etablering av næring gjennom ulike prosjekt som støtter opplevelsesnæring.

Eksempler på dette er Bronsealderprosjektet, Kongeveien, Historiefortellerprosjektet i nedre Glomma og Dager i grenseland.

Alle disse prosjektene fokuserer på kultur, men da på kultur som næring. Dette er en vesentlig kunnskaps- og erfaringsbase for KIA, men samtidig vil KIA også tilføre disse prosjekter noe ved å ha fokus på kunstneres kompetanse og bruken av denne inn i eksisterende næring (kunst i næring).

Kreative ressurser innen kunst og kultur er en stor kompetansekapital.

Folk som tenker nytt og innovativt og kan sette sine ideer ut i praksis, er i dag en ønsket ressurs. Ved å kombinere kompetanser fra kreative yrker med næringslivet/arbeidslivet, mener prosjektet at den økonomiske veksten i Kask-området kan styrkes.

Prosjektet KIA er et samarbeidsprosjekt mellom Sverige, Danmark og Norge.

Regioner i disse landene har alle arbeidet med samspillet mellom næring og kultur, på forskjellige nivå og i forskjellige tidsperioder.

Fokus har, enkelt sagt, vært rettet mot "kultur som næring". Til forskjell retter dette prosjektet seg mot "kunst i næring" og hvordan kreativ interaksjon i arbeidslivet kan bidra til innovasjon og kreativitet i private bedrifter og offentlige institusjoner. Nytt i prosjektet er også en ambisjon om, ut i fra den kunnskapsbasen som bygges opp i de tre samarbeidslandene, å kvalitetssikre metodene for kunstnerisk integrasjon. Prosjektet Kreativ Interaksjon i Arbeidslivet (KIA) skal utvikle en metode for innovasjonsallianser mellom kreative aktører og arbeidslivet, samt og utvikle metoder for å møte resultatet av dette. Kreativ Interaksjon i Arbeidslivet kan kort forklares ved at bedriften/institusjoner blir matchet med en kreativ aktør, og det innledes en utviklingsprosess innenfor f.eks.: organisasjon, virksomhetsprosesser, arbeidsmiljø, innovasjon, kompetanseutvikling m.m. Prosessen fasiliteres av en operatør, som har erfaringer med bedriftsutvikling og kreative innovasjonsprosesser. Operatøren finner ut, i en dialog med bedriften, om den ønsker å få kreativ kompetanse knyttet til sin virksomhet.

Hovedutfordringene for KIA-allianser er å få næringslivet interessert i å delta i allianser med kunstnere.

Kunstnerisk kompetanse og bruk av kreativ logikk er lite kjent og lite brukt i tradisjonelt næringsliv. Dette prosjektet, hvor vi samler og videreutvikler kompetanse og erfaring fra hele Kask-regionen på KIA-områder, gjør oss i stand til å ta en posisjon i dette markedet. Prosjektet vil gi nødvendig kompetanse, metode, status, kritisk masse og profilering for å nå fram til et bredt næringsliv. Ved å utveksle erfaringer og samarbeide om utvikling av nye metoder, vil prosjektet ha til formål å utvikle en skandinavisk metodikk for kreativ interaksjon i arbeidslivet. Gjennom et forskningsprosjekt skal det også utvikles metoder for å bedre kunne måle effekten av disse kreative alliansene. Forskningsprosjektet skal utvikles i

felleskap av partnerne i tett samarbeid med forskerne, og baseres på erfaringene man har fra tidligere arbeid med innovasjonsallianser i Skandinavia. Gjennom KIA utvikles innovasjonsevnen i regionens virksomheter og dermed forutsetningene for bærekraftig økonomisk vekst. I første rekke forventer vi å øke innovasjonsevnen. Prosjektet skal også bidra till å bygga opp et nettverk mellom de operatørene som arbeider med å initiere denne typen prosesser. De kreative aktører utannes til at håndtere en kreativ allianse med bedriften. Medarbeiderne i får et kompetanseløft og hele prosessen følges tett opp av et forskerteam.

Området KIA er relativt lite utforsket, men Svenske rapporter peker på KIA som et viktig strategisk og politisk virkemiddel for å styrke konkurransevnen og veksten i KASK-området. Dette krever derimot økt fokus på KIAprosesser og en styrket forståelse og systematisering av erfaring og kunnskap om denne formen for interaksjoner og prosesser. Omfanget av KIA-prosesser er, isolert for enkelte partneres regioner, av begrenset karakter, så et samarbeid vil styrke påliteligheten av prosjektets resultater, styrke den enkelte regions kompetanse av KIAprosesser gjennom erfaringsutveksling, og tilføre nødvendige ressurser for å utvikle og videreutvikle erfaring og kompetanse til å:

- kvalitetssikre nye KIA-prosesser,
- utvikle pålitelige målemetoder for effektene KIA kan gi,
- identifisere strategiske handlinger og aktiviteter som bør utføres for å ivareta potensialet innenfor dette området

Ved å utprøve nye metoder og tilnærminger i fellesskap, basert på hver partners eksisterende kunnskap og erfaringer, vil det gjennomføres 40 allianser med et nordisk kompetanseteam og forskningsteam som premissleggere og gjennomførere for alliansene. Samarbeidet og størrelsen på det samlede prosjekt vil kunne styrke dannelsen av kompetansemiljøer både av praktikere og forskere, som rekker utover prosjektets tidsramme.

Prosjektet gjennomføres i et område med store variasjoner i næringsstruktur, kulturell kompetanse og bedriftskultur. KIA-prosjektet er derfor, i sin helhet, organisert som læringsarenaer for samarbeidsprosesser, og aktørene som deltar vil gjennom prosjektet utvikle et betydelig og tett samarbeid. Dette gjelder både mellom bedrifter, kunstnere, operatører, forskning og forvaltningsorganer. Det unike i prosjektet er at kulturen benyttes som den kommunikative og grenseoverskridende plattform på alle arenaer, og som et bindeledd mellom alle deltakende aktører. På lengre sikt vil prosjektet således også kunne danne grobunn for videre kunnskapsbasert samarbeid på tvers av både kulturelle, institusjonelle og geografiske grenser